

Времето и пространството са активни елементи в процеса на наследяване, съхранение и възпроизводство на информация на общоетническо, регионално и локално равнище и имат конкретни варианти в хайдушкия фолклор. И по отношение на хронотопния модел той наследява фолклора за юнаци, наследява в определена степен митологичната представа за времето и пространството, но с явна тенденция на развитие към историзация и конкретните им проявления в регионален и локален план.

Може да се приеме условно, че времето в хайдушкия фолклор има няколко аспекта, съотнасящи се помежду си. Най-общото е историческото време /не общата представа за времето, за каквато Пропп твърди, че няма³/. Неговото условно начало може да се свърже с момента на попадането под чуждоетническо робство, който обозначава разрушаването на етническия ритъм, срыв в съществуващия модел на времеви порядък, достигнал, условно казано, критична точка на етническо „безвремие“, след което започва постепенното изграждане на новия времеви модел на етнически порядък в съответствие с новата ситуация. Разбира се, в прехода към него градивни елементи са всички важни съставни на стария модел. Развитие то му е спираловидно и носи особеностите на всеки конкретен момент. И тук трябва да се подчертае нещо много важно - в същото това време живеят и творците на произведенията от хайдушкия фолклор. Те са съвременници на прототипите на героите в тях.

Вторият аспект е времето на конкретния текст, сюжетното време.⁴ В него често се концентрират белезите на другите времеви аспекти и то се превръща в основен носител на цялото съдържание и смисъл на представата за време в хайдушкия фолклор. Важно е да се отбележи, че невинаги в отделните произведения има преки указания за историческото време на изобразените събития, но всяко от тях съдържа белезите на епохата.⁵

Може да се възприеме в определена степен идеята за биографичното време на героя⁶ и наличие на негов вариант в хайдушкия фолклор. Но то би трябвало да се разглежда в контекста на сюжетно-